

Krajská soutěžní přehlídka vyspělých amatérských divadelních souborů Středočeského kraje – Nymburk a Rakovník 1988

Středočeské divadelní hry v Nymburce a Wintrův Rakovník vstoupily do povědomí veřejnosti jako každoročně konané přehlídky amatérských divadelních souborů ve Středočeském kraji. Obě přehlídky pak amatérští divadelníci vnímají jako dvě části jednoho nedílného celku, který je vrcholnou platformou nejúspěšnějších inscenací – krajskou soutěžní přehlídkou vyspělých amatérských divadelních souborů.

Přehlídka je otevřenou pro všechny typy divadel, hraných dospělými a mládeží, pro všechny divadelní druhy a žánry. Převahu v účasti mají dosud činoherní soubory dospělých s inscenacemi určenými dospělému publiku. V menší míře lze na přehlídkách vidět představení tzv. divadel malých forem, letos poprvé se setkáváme s inscenací, jejímž adresátem je především dětský divák. Žel, dosud jsme na půdě této přehlídky nezaznamenali práci loutkářů.

Jakkoliv jsou kvantita a kvalita dvě rozdílné kategorie, při poměrování výsledků práce různých typů a druhů divadla ve Středočeském kraji, spadají v jednu kategorii, v níž panuje přímá úměra mezi množstvím a výsledky tvůrčí práce. Přehlídka tak odráží současný stav té které oblasti divadelní činnosti. Řadu výjimečných inscenačních výsledků nalézáme trvale u činoherních souborů, respektive u divadel autorského typu, pracujících formou kolektivní tvořivosti. Absence inscenací loutkových divadel a až na jedinou výjimku absence inscenací her pro děti je pak výmluvným dokladem povážlivě nedobrého stavu v loutkovém divadle a v oblasti činoherního divadla pro děti.

Soubory a jejich inscenace musí své kvality prokázat nejprve v okresních soutěžních přehlídkách či výběrových řízeních organizovaných okresními kulturními středisky, která doporučují nej kvalitnější inscenační počiny do krajské soutěže. Takové doporučení ještě však není zárukou účasti souboru v krajské přehlídce. Všechny doporučené inscenace ověří členové krajské odborné poroty a spolu s členy krajského poradního sboru pro amatérské divadlo vyberou ty nej kvalitnější k zařazení do programu přehlídky. Určité zvýhodnění mají soubory z míst konání přehlídek. Ty mají totiž právo vystoupit na přehlídce i tehdy, nebyla-li jejich inscenace pro účast v soutěži vybrána. V takovém případě však vystupují mimo soutěž, jejich představení nejsou hodnocena a také nemohou být předmětem doporučení k účasti na

národní či celostátní přehlídce. V letošním ročníku nemusel žádný s domácích souborů tohoto „domáckého“ práva využívat, neboť jejich inscenace byly vybrány do soutěžní části přehlídky.

Na půdě krajské přehlídky hodnotí každou inscenaci zvlášť krajská odborná porota složená ze zkušených odborníků zabývajících se amatérským divadlem. Tato hodnocení se uskutečňují většinou hodinu po skončení představení a mají formu jakéhosi rozborového semináře, což dává všem přítomným možnost sdělovat a diskutovat své názory. Hodnocení jsou přístupná nejen členům hrajících souborů, ale i členům všech dalších souborů a zájemců z řad divácké veřejnosti. Je samozřejmostí, že se rozborů a hodnocení inscenací zúčastňují inscenátoři té které hry, je stále častějším jevem, že jim jsou přítomni zástupci z dalších soutěžících i nesoutěžících souborů, jen zřídka se jim však účastní diváci, kteří nenáleží do obce amatérských divadelníků. Je to nevyužitá šance pro obě strany. Diskuse o inscenaci bývá obvykle stejně zajímavá jako inscenace sama a každému zúčastněnému rozšiřuje obzory vnímání díla, nemluvě o jistém získání cenných poznatků, ať již zprostředkovaných přímo, či tím, že máme ideální možnost dávat si své dosavadní znalosti a zkušenosti do dalších stále širších souvislostí. Pro inscenátory je pak každý upřímně míněný názor diváka, nezátíženého odbornými znalostmi o divadle, velice cenný a v podstatě nenahraditelný. Nejde zde o názory typu líbilo – nelíbilo, ale o názory hloubavých a tudíž i kritických diváků, kteří se pokouší formulovat proč se to či ono líbilo či nelíbilo.

Součástí krajských přehlídek jsou již tradičně samostatné vzdělávací akce určené amatérským divadelníkům, zvláště dramaturgům, režisérům, hercům, scénografům a autorům. Není tomu jinak ani při letošní přehlídce. V jejím rámci se uskuteční dvě ze soustředění Kurzu metodiků divadelních oborů a seminář pro pokročilé tvůrce amatérského divadla, věnovaný současnému světovému divadlu.

V závěru soutěže jsou vyhlášeny její výsledky, oceněny nejlepší výkony a oznámeny návrhy na doporučení nejlepších inscenací do národních (celostátních) přehlídek. Až do loňského roku byly obě části přehlídky vyhodnocovány zvlášť, jen návrhy do vyšších kol soutěže byly pochopitelně činěny až po skončení 2. části přehlídky. Počínaje rokem 1988 bude prováděno vyhodnocení soutěže a ocenění nejlepších výkonů jednotně po skončení celé soutěže. Letos se tak stane 26. března v 15.00 hodin v Tylově divadle v Rakovníku. Zde budou také vyhlášeny návrhy na doporučení souborů na celostátní přehlídku amatérského divadla – na 58. Jiráskův

Hronov, na národní přehlídku ruských a sovětských divadelních her ve Svitavách a na Šrámkův Písek, národní přehlídku netradičního autorského divadla a mladých souborů divadel malých forem.

Do krajské soutěže v roce 1988 bylo z okresů přihlášeno celkem 19 souborů a 20 inscenací. Z nich bylo pro krajskou přehlídku vyspělých souborů vybráno 9 inscenací, dalších 7 pak pro krajskou přehlídku venkovských souborů, která se uskuteční v dubnu ve Žlebech a Libici nad Cidlinou.

Na Středočeských divadelních hrách v Nymburce, které budou zahájeny 4. března vystoupí soubor Hálek DK ROH železničářů z Nymburka v současné české hře Jiřího Hubače **Generálka**. Soubor Specifik DK ROH k. p. Spolana Neratovice uvede svou inscenaci hry Pavla Fialy **Třešňová alej**, která byla uváděna v pražském divadle Semafor. Slánská scéna ZK ROH ze Slaného přijede do Nymburka s nastudováním známé komedie ruského dramatika Alexandra Nikolajeviče Ostrovského, **Kdo hledá, najde**. Nymburskou část přehlídky uzavře soubor Tyl MěKS z Rakovníka hrou Jaroslava Kodeše **Cirkus**, napsanou na motivy knížky Františka Kožíka Cirkus u tří slunečnic, která je určena především dětskému publiku.

Stejný soubor zahájí i druhou část přehlídky v Rakovníku hrou současného sovětského dramatika Grigorije Gorina **Ten, který nikdy nezhalt**. S původní autorskou prací se v Rakovníku představí poprvé Teatr mobile MěKS z Čáslavi ve hře Vladimíra Krúpy **Změna programu**. Novinkou Daniely Fischerové **Princezna T.**, která je označována jako jedna z nejzdařilejších her současné české dramatiky, přispěje do programu přehlídky soubor Tyl SKP ROH LIAZ z Mnichova Hradiště. Světová klasika je zastoupena inscenací hry Williama Shakespeara **Večer tříkrálový**, kterou nastudoval soubor Scéna KaSS z Kralup nad Vltavou. Posledním soutěžním představením bude původní autorská hra Miroslava Pokorného z Divadla AHA! z Lysé nad Labem, které autor a režisér v jedné osobě dal název **Taková hra**. V závěru celé přehlídky vystoupí v mimosoutěžním programu dva soubory. První bude dětský hudebně-dramatický soubor Hostivít ZŠ Hostivice v jevištním ztvárnění chodské lidové pověsti, její parafráze od Zdeňka Šmída, v dramatizaci vedoucí souboru Dany Říhové. Svoji inscenaci uvádí pod názvem **Tragédie převeliká o dobytí Milána**. Druhým pak bude Nové divadlo KD kpt. Jaroše z Mělníka, které uvede hru **Tamboři**, současného italského autora Alda Nicolaje.

Milan Strotzer

Napsáno pro pro deník Svoboda